



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XLI. Praeceptum Ludovici Pij Imperatoris pro monasterio Balneolensi in
dioecesi Gerundensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Deum timentium hominum idem monasterium eo tempore legitime possidebat, sub suo munimine & defensione consistere fecit, & ejus auctoritate immunitatis hactenus ab inquietudine judiciorum potestatis idem munitum atque defensatum fuisse monasterium. Et pro firmitatis studio postulavit idem Petrus Abba serenitatem nostram ut paternae auctoritati nostram quoque adderemus auctoritatem. Cujus precibus ob divini cultus amorem & venerationem ipsius sancti loci adensum praebentes, hanc auctoritatem immunitatis nostrae eidem monasterio fieri iussimus, per quam praecipimus atque jubemus ut memoratum monasterium cum omnibus rebus & hominibus ad se praesenti tempore iuste & legaliter pertinentibus vel aspicientibus sub immunitatis nostrae defensione modis omnibus consistat, & nullus iudex publicus vel quilibet ex iudicaria potestate in Ecclesias aut villas, curtes, loca, vel agros, seu reliquas possessiones memorati monasterij, quas moderno tempore iuste & legaliter possidet in quibuslibet pagis vel territoriis infra ditionem imperij nostri, vel deinceps in iure ipsius sancti loci voluerit divina pietas augeri, ad causas audiendas, vel freda exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, sive fidei iustros tollendos, aut homines ipsius monasterij distringendos, nec ullas redibitiones aut illicitas occasiones requirendum, nostris futurisque temporibus ingredi audeat, vel ea quae supra memorata sunt penitus exigere praesumat. Sed liceat memorato Abbati ejusque successoribus res praedicti monasterij..... sicut in precepto Domini & genitoris nostri continetur, sub immunitatis nostrae defensione quieto ordine possidere & nostro fideliter parere imperio; quatenus congregationi ibidem Deo famulanti pro nobis & conjuge proleque nostra vel pro stabilitate totius imperij nostri a Deo nobis concessi atque conservandi iugiter Domini misericordiam exorare delectet. Et ut haec auctoritas nostris futurisque temporibus valeat inconvulsa manere, manu propria subter firmavimus & anuli nostri impressione signari iussimus.

Signum Hludovici serenissimi Imperatoris.

Durandus Diaconus ad vicem Fridugisi recognovit.

Datum IV. Kalend. Octobris anno Christo propitio 1 x. Imperij Domini Hludovici piissimi Augusti, Indictione prima.

Actum Cispiacho in Ardna in Dei nomine feliciter. Amen.

X L.

Commutatio rerum inter Ecclesiam Laudanensem & monasterium Conchense in diocesi Ruthbenensi.

An. 823. Ex chartulario monasterij Conchensis cap. 481. **I**nclitus atque triumphator in folio sancto elevatus Lodoicus divina ordinante gratia Imperator Augustus, cum ipse potens Aquis palatij in aula regali omnia universaque lustraret & cunctorum audiendi causas peragraret, rectaque judi-

cia terminos ponere, ad ejus regni consistendi fortia cuncta occurrerent; ibique veniens ex regione Aquitaniae Anastasius Abba ex monasterio Conchas loci sancti Salvatoris, petens & postulansque necessitate cenobij ad aures clementiae nobilissimi Regis ut aliqua causa, quae juxta cellula sancti Salvatoris in pago Arvernus est in loco qui dicitur Molini Piscini, mansellos illos qui sunt in ipsa villa de ratione sanctae Mariae Laudunense, quae Bertrandus dominicus Vassus per regia potestate vel gubernatore sanctae Mariae in beneficio habebat. Vnde ipse Dominus Imperator petitionis ipsius Abbati audiri non tenuit, sed in omnibus, sicut sua fuit petitio excambiandi, ita permisit ut fieret, & Missum venerabilem virum Stabilem Episcopum dedit ut inter Anastasium Abbatem & Bertrannum concambiare & confirmare debuisset, quod ita & fecit. Dedit primo Bertrannus, jubente Domino Imperatore, una cum ipso supra scripto Misso, ipsos mansos in Molini Piscini de ratione sanctae Mariae partibus sancti Salvatoris Anastasio Abbate per illa confinia, per roca Cervaria, seu & per roca qui est super illa cartaria unde per fonte castellaria, & per roca quae dicitur de Livus usque ad Ellenionem, & per Ellenionem usque ad illa roca Cervaria, cum ipso molinario, & haec omnia intra ista debonatione, cum ceteris viventiis, pratis, silvis, & pascuis, omnia & ex omnibus totum & ab integrum cum omni supraposito, ipse Bertrannus cum ipso Misso de partibus Domini Regis ipsius Anastasio Abbate partibus ejusdem sancti Salvatoris Conchas monasterij tradiderunt vel consignaverunt. Et contra dedit Anastasius Abba de ratione monasterij in ipso pago Arvernus partibus sanctae Mariae Laudunensi & Bertranno Misso sanctae Mariae in villa Sonate vineas & terras, hoc quod Leodbertus pater concessit, & nos in ipsa die visi fuimus possidere ab integrum, & in alio loco, in villa Anticiaco, vineas duas quae Sigibertus Presbyter concessit, & in alio loco, in villa Perarionse, vinea quam Bego Presbyter concessit, & alia quam Abolenus concessit, & alia vinea quam Vitalis concessit, & in valle Ambianensi vineola una quae Amalfridus Abbas concessit. Haec omnia superius conscripta ipse Anastasius Abbas Ecclesiae sanctae Mariae Laudunense cum omni integritate Bertranno tradidit vel consignavit, sic inter se Dominus & piissimus Rex confirmare & ordinare decrevit ut stabilem & inviolabilem sine ullo impedimento obtineant firmitatem. Facta concambiaria ista in mense Septembris & anno decimo regni Lodoici gloriosissimi Regis, Stabilis indignus Episcopus jubente Domino Lodoico Imperatore signavit.

X L I.

Præceptum Ludovici Pij Imperatoris pro monasterio Balneolensi in diocesi Gerundensi.

An. 823. Ex archivio monasterij Balneolensis. **I**n nomine Domini Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi. Ludovicus divina ordinante provi-

dentia Imperator Augustus. Si erga loca divinis cultibus mancipata propter amorem Dei ejusque mercedem locis sibi famulantibus beneficia opportuna largimur, præmium nobis apud Dominum æternæ remunerationis rependi non diffidimus. Idcirco notum esse volumus omnium fidelium nostrorum præsentium scilicet & futurorum magnitudini qualiter vir illustris Rapo Comes nostram adiiit serenitatem, suggerens mansuetudini nostræ eò quòd quidam vir religiosus nomine Bonitus quendam locum heremum, quod dicitur Baniolas, quod est situm in pago Bisuldinensi, ubi antiquitus Ecclesia fundata fuerat, per licentiam Odilonis quondam Comitiss accepisset, & ibidem proprio sudore laborasset, ubi Ecclesiam in honore sancti Stephani protomartyris construxit, & habitationes monachorum & receptacula pauperum ædificavit, & monachos qui sub normam religionis perpetuò ibi degerent constituit. Sed cum idem Abbas divina jussione solo migravit, eligentibus ipsis monachis, ut constituerat venerabilis vir Nimbrius Archiepiscopus, Mercotalem virum venerabilem in eodem monasterio Abbatem constituerunt; quem in nostra præsentia adducens, in manibus nostris eum commendavit; postulans idem Rapo Comes clementiam nostram ut eum cum prædicto monasterio & monachis ibi degentibus, unà cum rebus quæ tam ipsi ex heremo traxerunt, vel ex adpensionem acceperunt, quàm & de donatione Comitiss vel de quolibet legali adtractu præsentis tempore justè & rationabiliter possidere videntur, sub mundeburdo & defensione atque immunitatis tuitione constitueremus. Cujus precibus libenter adquevinus, & ita in omnibus concessimus, atque super hoc præceptum nostrum constituimus. Quapropter præcipientes jubemus ut memoratus Mercotalis Abbas cum monachis sibi ad regendum commissis, sive cum rebus ad dictum monasterium legaliter aspicientibus, sub nostro constituere mundeburdo & immunitatis defensione, ut nullus quilibet ex judiciaria potestate in Ecclesias, aut loca, vel agros, seu reliquas possessiones memorati monasterij, quas moderno tempore infra ditionem imperij nostri justè & legaliter possidet, & quæ deinceps in jure ipsius sancti loci voluerit divina pietas augere, ad causas audiendas, vel freda exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, aut fidejussores tollendos, aut homines ipsius monasterij distringendos, nec ulla redhibitiones aut illicitas occasiones requirendas nostris & futuris temporibus ingredi audeat, vel ea quæ supra memorata sunt penitus exigere præsumat. Sed liceat memorato Abbati suisque successoribus res prædicti monasterij sub immunitatis nostræ defensione quieto ordine possidere. Et quandoquidem divina vocatione supradictus Abbas vel successores ejus de hac luce migraverint, quando inter se tales invenire poterint qui ipsam congregationem secundum regulam sancti Benedicti regere valeant, licentiam habeant eligendi Abbates; qualiter monachos ibi degentes pro nobis, conjugum, proleque nostræ vel pro stabilitate totius imperij nostri jugiter Domini misericordiam exorare delectet. Et ut hæc auctoritas nostris futurisque temporibus Domino protegente valeat inconvul-

Tom. II.

sa manere, de annulo nostro subter jussinas sigillari.

Durandus Diaconus ad vicem Fredogisii Abbatiss recognovit.

Data tertio Idus Septembris anno Christo propitio decimo imperij Domini Ludovici piissimi Augusti, Indictione prima. Actum Attiniaco palatio regio in Dei nomine feliciter. Amen.

X L I I.

Præceptum Ludovici Pij Imperatoris pro Ecclesia Brivatensi.

IN nomine Domini & Salvatoris nostri Iesu Christi. Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus. Notum esse volumus cunctis fidelibus sanctæ Dei Ecclesiæ & nostris seu etiam Deo dispensante successoribus quia postquam comitatum Brivatensem fideli nostro Berengario illustri Comiti concessimus, ille ingenio quo valuit quendam Ecclesiam, ubi sanctus Iulianus martyr corpore requiescit, quæ est constructa in vico Brivatensi non procul a castro Victoriaco, quæ à Saracenis destructa & igne combusta erat, ad pristinum statum reduxit, & in eadem Ecclesia constituit triginta quatuor Canonicos, & in castro prædicto Victoriaco, quam similiter reedificavit, viginti, ut juxta canonicum ordinem Domino militarent & canonicè viverent, quibus dedit * Rex ex beneficio suo, scilicet de rebus prædictæ Ecclesiæ sancti Iuliani, mansos centum, unde eorum necesse sitates fulcirent & sustentationem habere potuissent, videlicet prædictis Clericis in commune sexaginta, & Abbati, quem ipsi pariter super se elegerunt, mansos quadraginta, precibus quibus valuit idem Berengarius fidelis Comes nostram exoravit clementiam ut per nostrum auctoritatis præceptum constitueremus qualiter prædicta centum mansa nullus exinde extractare præsumeret, & ut Abbatem super se Canonicis in prædictis locis constituti inter se eligendi licentiam haberent, & ipse Abbas vel congregatio ejus sub nullius ditione fuissent & nemini cuilibet obsequium pro prædictis rebus facerent, nisi tantum ad partem Regis annuatim caballum unum cum scuto & lancea præsentassent, & in postmodum ab omni exactione vel defunctione publica aut privata immunes & liberi essent. Cujus deprecationi, quia justa & rationabilis nobis visa est, aurem accommodare placuit, & hos nostros * imperiosos apices fieri per quos decernimus atque jubemus ut quemadmodum prædictus Berengarius de suprascriptis locis & Abbate atque Canonicis vel rebus ibidem concessit, constituit, atque præordinavit, & à nobis confirmari postulavit, vel quemadmodum superius dictum est, ita deinceps nostris futurisque temporibus Domino auxiliante fixum atque stabile permaneat. Sed & hoc nobis inferere placuit, ut quidquid abhinc futurum in prædictis locis divina pietas per nos aut successores nostros vel per quoslibet liberos & Deum timentes homines largitum atque concessum fuerit, sub eadem conditione sicut superius dictum est consistat. Et ut hanc

An. 825.

Ex chartulario Ec-

clesiæ Bri-

vat. cap.

412.

* Leg. xca

* imperia-

lica.

X X x x

An. 825.
Ex chartulario monasterij Bani-
colensis.